

2014 W 1324

12 maart 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. M.J.A. Nijssen, advocaat te Leiden,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens haar leven lid van de Congregatie Zusters Franciscanessen van Veghel SFIC.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 16 september 2014.

Op 22 oktober 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van zuster [naam], Provinciale Overste van de Nederlandse provincie van voornoemde Congregatie.

Op 19 februari 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is niet verschenen. Wel is verschenen haar juridisch adviseur, mr. Nijssen voornoemd.

Namens de Congregatie zijn verschenen zuster [naam] voornoemd en mevrouw [naam], coördinator van de kloostergemeenschap.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klagster verbleef van 1953 tot 1956 samen met haar moeder en drie zusjes in sanatorium [naam] in [plaats]. Deze instelling stond onder leiding van de Congregatie Zusters Franciscanessen van Veghel SIFC. Klagster, haar moeder en twee van haar zusjes leden aan tuberculose en moesten daarom in het sanatorium worden opgenomen. Aan ieder van de kinderen werd een zuster toegewezen voor de verzorging. Aangeklaagde was de zuster die klagster verpleegde tijdens haar verblijf in het sanatorium.

Aangeklaagde heeft klaagster zeer regelmatig betast aan het hele lichaam. Dit gebeurde wanneer klaagster in bad moest. Aangeklaagde heeft daarnaast meerdere malen haar vingers in de vagina van klaagster gestoken. Klaagster was altijd doodsbang om in bad te gaan.

2.2. De gebeurtenissen in het sanatorium hebben een enorme invloed gehad op het verdere leven van klaagster. Klaagster heeft thuis nooit durven spreken over hetgeen haar is overkomen, wat haar erg eenzaam maakte. Klaagster heeft door het misbruik haar hele leven lang niet kunnen verdragen dat andere mensen haar aanraakten. Dit heeft met name in haar relaties met mannen tot problemen geleid.

Klaagster is tweemaal getrouwd geweest en heeft drie dochters. Nu is zij al heel lang alleen. Klaagster heeft een paar vriendschappen, maar voelt zich vaak eenzaam. Klaagster heeft op dit moment geen psychologische hulp. In het verleden heeft zij zich wel gewend tot het Riagg, maar hiermee is zij gestopt nadat zij tot drie keer toe een nieuwe psycholoog toegewezen kreeg.

2.3. Klaagster wenst erkenning van de gebeurtenissen. Klaagster vindt verder dat haar verhaal mogelijk kan bijdragen aan een goede waarheidsvinding, waarbij haar verhaal ondersteunend zou kunnen zijn aan mogelijke klachten van anderen in de richting van aangeklaagde. Klaagster vindt het belangrijk dat men weet wat zich heeft afgespeeld en wellicht nog steeds afspeelt, zodat er actie ondernomen kan worden om het in de toekomst te voorkomen. Klaagster is ervan overtuigd dat zij niet het enige slachtoffer was en vindt dat dit moet boven komen. Klaagster is op zoek naar een bepaalde vorm van genoegdoening. Het is voor haar belangrijk dat er op een bepaalde manier, ook financieel, spijt wordt betuigd. Deze klacht kan bijdragen aan het verwerkingsproces van klaagster.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Provinciale Overste heeft in haar reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde en dat zij voorts met de nog levende zusters en personen die in dezelfde periode met zuster [naam] hebben gewoond en/of gewerkt heeft gesproken.

Uit het onderzoek volgt dat aangeklaagde lid was van de Congregatie Zusters Franciscanessen van Veghel SFIC tot haar dood in 2002. Zij was in [sanatorium] werkzaam van 29 november 1942 tot 24 april 1946, van 4 maart 1947 tot 30 december 1953 en van 26 augustus 1954 tot 18 april 1958. De periode waarin klaagster en aangeklaagde beide in het sanatorium zijn geweest, betreft het jaar 1953 en de periode tussen 26 augustus 1954 tot aan het moment dat klaagster het sanatorium verliet in 1955.

De Provinciale Overste heeft geen aanwijzingen gevonden die de klacht van klaagster ondersteunen. Klaagster herinnert zich een zuster die de dagelijkse zorg over haar had, maar aangeklaagde werkte op de administratie van het huis. Er golden strenge regels ter voorkoming van besmetting met tuberculose en het is uitgesloten dat aangeklaagde zich onder de patiënten met tuberculose begaf. Beide nog levende zusters die in de betreffende periode op de verpleegafdeling hebben gewerkt, hebben dit stellig aangegeven. Ook zijn er geen andere meldingen van seksueel misbruik bekend noch zijn hiervoor aanwijzingen gevonden in de archieven.

De Congregatie kan de klacht van klaagster niet bevestigen, maar ook niet ontkennen. Wel plaatst de Congregatie een kanttekening bij de juistheid van de gestelde feiten, gelet op de zeer jonge leeftijd van klaagster ten tijde van de gestelde feiten en hetgeen hiervoor reeds is

omschreven. De Congregatie twijfelt echter niet aan de oprechtheid van klaagster en biedt haar verontschuldigen aan voor de nare herinneringen waarmee klaagster aan het sanatorium terugdenkt.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Vervolgens dient de Klachtencommissie de vraag te beantwoorden of het gestelde seksueel misbruik voldoende aannemelijk is geworden. Daartoe overweegt zij het volgende. Klaagster was niet aanwezig bij de zitting van de Klachtencommissie. Hierdoor heeft de Klachtencommissie niet de gelegenheid gehad om toelichting te vragen op de gebeurtenissen die klaagster beschrijft in haar klacht. Verschillende vragen van de Klachtencommissie zijn hierdoor onbeantwoord gebleven.

De Klachtencommissie heeft geen enkele reden te twifelen aan de verklaringen van de zusters, waaruit blijkt dat aangeklaagde op de administratie werkzaam was en niet in contact kwam met de patiënten. Dat aangeklaagde werkzaam was op de administratie wordt tevens bevestigd door de aangeklaagde betreffende personeelskaart, die door de zusters bij de reactie op de klacht is gevoegd. Ter zitting hebben de zusters nogmaals toegelicht dat er sprake was van strenge veiligheidsvoorschriften om besmetting met tuberculose te voorkomen en gesteld dat het vrijwel uitgesloten is dat aangeklaagde in contact kwam met patiënten, laat staan dat zij de dagelijkse zorg verrichtte.

Ten slotte constateert de Klachtencommissie dat er geen steunbewijs is voor hetgeen klaagster stelt.

4.4. Gelet op bovenstaande overwegingen moet de Klachtencommissie vaststellen dat voor de feiten die klaagster heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klaagster gestelde gebeurtenissen niet zijn voorgevallen. Indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht van klaagster ondersteunen, dan bestaat voor haar de mogelijkheid om herziening van dit advies te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie Zusters Franciscanessen van Veghel SFIC de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 12 maart 2015 door mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel, voorzitter, W.A.M.C. Mol en drs. N.A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. R. Willemsen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.